

DIRK BRACKE
Overleven in de tros

J* OORLOGSVERHALEN / J* OORLOG EN VREDE / J* EUROPA ; 19DE EEUW / J*
NAPOLEON I BONAPARTE (KEIZER VAN FRANKRIJK)

12+ — 'De achterkant van het leger', zo had het boek ook kunnen heten. Het gaat immers niet over rijkbetreste generaals, overwinningparades en andere glitterzaken die het ware gezicht van de oorlog maskeren, maar over de vaak haveloze groepen mensen die in het kielzog van een leger, we praten over de Napoleontische tijd, een graantje trachten mee te pikken. Dikwijls gedwongen door armoede, zoals het geval is met Hortense die haar werk als naaister kwijtraakt en als 'troostmeisje', zeg maar hoertje in de tros van Napoleons leger terecht komt. Moeder Hortense wordt ze genoemd, wat iets zegt over haar karakter, ze krijgt een kind dat ze Michèle noemt en we volgen haar via 1800 Marengo,

1808 Spanje, 1810 Parijs, 1812 Rusland tot aan haar trieste dood aan de oevers van de Berezina. Tegelijk loopt als een dunne rode draad de opkomst, glorie en ondergang van Napoleon en zijn Grande Armee parallel aan het leven van Hortense. In de loop van het verhaal neemt Michèle een steeds belangrijker plaats in. Ze is een jaar of twaalf als ze het voorbeeld van haar moeder volgt maar heeft daar gauw haar bekomst van. Ze bemoeit zich dan weer met de jongere Marcel met wie ze van jongsaf is opgetrokken. Dan is er nog de grenadier Jean die zich als een soort echtgenoot van Hortense en vader van de kinderen opwerpt. Onverbloemd maar zonder grof te worden beschrijft Dirk Bracke het primitieve en uitzichtloze bestaan van wat je het uitvaagsel van het leger mag noemen, de onderlinge hulpvaardigheid maar ook de eerste bekommernis om het eigen bestaan. Het best is de schrijver op dreef in het laatste deel, de beschrijving van de desastreuze Russische veldtocht culminerend in de rampzalige overtocht van de Berezina. Tussen de regels door valt ook nog iets te lezen over de klakkeloze bewondering van het volk voor spectaculaire politieke ontwikkelingen en tomeloze machtshebbers. Een opmerkelijk oorlogsverhaal. [Herman Kakebeeke]

Abimo Waasmunster, 2001, 141 p., 595 F / 14,75 €, ISBN 90-59320-02-6. Distributie: Bosch en Keuning